

BÒLIT, CENTRE D'ART CONTEMPORANI. GIRONA
PROGRAMACIÓ tardor 2023- tardor 2024

Roda de premsa de presentació

Dimecres 27 de setembre de 2023

12 h

Sala Miquel Diumé – Ajuntament de Girona

Refugis culturals (per Ingrid Guardiola)

Quan comences a dirigir un projecte de centre d'art vols fer-lo ascendir, aplicar polítiques de creixement econòmic, artístic, de visitants. Des de la tardor del 2021 fins a l'estiu del 2023 el petit equip del Bòlit hem viscut dos anys d'una intensitat esfereïdora. Només el 2022, el Bòlit va tenir un total de 40.863 usuaris d'activitats pròpies. A aquestes alçades de l'any en portem més de 31.000. Però els centres d'art són, no només un equipament públic que ha de mantenir uns indicadors (sempre orientatius), no només una rígida màquina de gestió administrativa, tampoc són només un aparador artístic o un refugi climàtic (tan importants), sinó també espais de recés, llocs amb una política del temps diferent a la dels mercats quan imposen els seus índexs de rendiment. També són llocs que ofereixen un "temps altre" que el de les rutines i la pressió per l'actualitat amb el seu catàleg d'accidents i brutalitats. Els centres d'art són espais per a la recerca i el coneixement, per a la creació i l'experimentació, per a la divulgació i l'educació, per a la participació i la vida comunitària des del compromís amb el passat i el present, amb el gènere i el diàleg intergeneracional, amb la sostenibilitat i el treball del mateix sector artístic. L'art, des

de la parsimònia que ofereix la reflexió o l'ambigüitat dels seus missatges, és un refugi davant l'amenaça de les neurocultures, aquelles que necessiten dopamina per funcionar i que troben en les plataformes socials, l'entreteniment massiu, l'economia financera, l'esport competitiu i alguns gimnasos, el seu millor aliat i que omplen l'espai mediàtic, dibuixant un món estressant i hostil a parts iguals que no ens podem permetre. Des de la saviesa —però també la idiotesa—, la ironia o la provocació, el centre d'art trenca amb l'excés de positivisme vacu i els estereotips. En un centre d'art pots no estar d'acord amb les opinions dels altres i fer d'aquest desacord un motiu de celebració. Amb les seves limitacions, són llocs hospitalaris i, així i tot, de vegades es vetlla per inquietar el visitant i fer d'aquesta inquietud una part de la seva política hospitalària. I qui diu “centre d'art”, diu el Bòlit. Tot això és el que hem intentat, malgrat que la gestió pública de la cultura cada vegada sigui més complicada.

El Bòlit, un centre d'art i vida pública

El Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona és un centre que, des del 2008, dona suport a la recerca, la creació, la producció, l'educació, la divulgació, la documentació, arxivament i internacionalització dels processos creatius vinculats amb les arts visuals i la creació contemporània. Funciona com un servei públic per a la promoció de la creació, la producció i l'exhibició de propostes artístiques contemporànies. Al mateix temps, posa èmfasi en la recerca i la reflexió sobre temes i processos d'interès que ancorin la realitat local però participin del context global, que busquin la relació entre les diferents formes de creació i el pensament.

Els formats culturals amb els quals treballa són diversos:

- **Les exposicions** segueixen sent un espai de gran interès, però també són un artefacte perquè passin coses al seu voltant. Cada exposició de llarga durada vertebrava una constel·lació d'activitats.
- **Bòlit Pensament:** conferències, seminaris o diàlegs que permeten entendre millor els continguts de les exposicions. En col·laboració amb la Càtedra Ferrater Mora, el Centre Cultural La Mercè i la Universitat de Girona, entre d'altres.
- **Miticultor:** activitats familiars i comunitàries. Miticultor és una màquina de crear relats, per alimentar la imaginació i entendre millor el món en el qual vivim. Les activitats de “miticultor” s'escapen de l'àmbit de l'art i ens acosten al territori, a la ciutat, a la fauna o a altres oficis, per tornar a l'art.

- **Activitats de mediació, educació i comunitats:** recursos educatius per a les escoles, visites accessibles, projectes educatius (Nexes, Bòlit Mentor, Segona Residència).
- **Tallers:** espai de disseny d'eines per poder entendre els conceptes des de la pràctica.
- **Espai de comunicació i de creació digital:** web, pòdcasts, vídeos i plataformes socials.

El projecte del Bòlit 2023-2024 manté com a macroeixos estructurals les nocions de "diàleg" i "ecosistema", idees que es treballen a partir de quatre grans espais discursius:

- **pensament tàctic i esfera pública:** eines digitals, feminismes, ecologismes, postcolonialismes, relació interespecíes, espai públic
- **materialismes:** la matèria, el gest i la tècnica
- **territori i zonificació:** el territori com a espai d'exploració, d'explotació i de conflicte, nous paisatgismes, *afterlandscapes*, territoris imaginats
- **desplaçaments i memòria:** migracions, memòria i arxiu

Alguns dels ingredients a tenir en compte del projecte actual:

Tant les exposicions i projectes com el programa d'activitats del 2023-2024 s'han elaborat tenint en compte aquestes notes:

- Entendre el diàleg i la creació d'ecosistemes temàtics com a formes prioritàries a l'hora de plantejar els continguts.
- Fer servir de brúixola els quatre espais contenidors del programa marc: Pensament tàctic i esfera pública; Materialismes; Territori i zonificació; Memòria, desplaçaments i arxiu.
- *De rerum natura:* seguir amb la sostenibilitat i el medi ambient com dos àmbits transversals i presents cada any.
- Abordar els temes urgents del present i, en paral·lel, rellegir aspectes del passat immediat i de les tradicions culturals per actualitzar-les.
- Incloure el talent jove des del diàleg intergeneracional.
- Treballar amb els i les artistes del territori.
- Entendre els formats expositius des de la forma assaig i com un aspecte coral

en què el programa públic i les activitats vinculades (també les educatives) formen part de la constel·lació de continguts i experiències que promou cada exposició.

- Abordar la creació des de la recerca (experimental, acadèmica...).
- Establir ponts en l'àmbit internacional.
- Fomentar una perspectiva de gènere crítica i integradora.
- Fomentar la sostenibilitat en la manera de crear, produir i difondre els continguts.
- Vetllar per l'accessibilitat a diferents nivells.
- Els públics són persones, l'equip també. Volem prioritzar la comunicació interpersonal i la proximitat, fins i tot si hem de reduir la mètrica dels indicadors.
- Articulació de projectes comunitaris.

El què vindrà: programació tardor 2023 – tardor 2024

El Bòlit dona visibilitat a les arts visuals i als i les artistes, tant del territori local com català i internacional, i ho fa difonent les arts visuals a través d'un programa d'exposicions de qualitat, exigent i divers, que aborda temes d'interès general i específic del món contemporani, acompanyant-ho sempre d'un programa públic que divulgui, eduqui, doti d'eines, judici crític i exercicis de memòria col·lectiva. Es busca crear un espai expositiu que funcioni com un espai de recerca, de coneixement i d'experiència. Les exposicions s'apropen al format assaig i, en alguns casos, la recerca forma part de l'àmbit experimental, en el qual la ciència, la poesia i l'art trenquen els límits que els separen.

Alguns dels temes expositius d'interès d'aquesta nova programació són la relació entre el cervell, les imatges i el control, la idea de migració i trajectòria, la figura de l'idiota, la salut i l'imaginari de l'aire, la memòria democràtica a través de les fosses comunes i del turisme durant el franquisme i la Girona de finals dels vuitanta i principi dels noranta.

A la tardor de 2023, tindrem dos espais per a artistes de llarga trajectòria amb **"The Bluebird Call"** de **Mal Pelo**, una continuació de l'exposició que van fer el 2022 a Es Baluard (Mallorca) amb una recerca sobre les trajectòries artístiques, les afinitats electives, les migracions i la potència creativa del cos que envelleix. En col·laboració amb Temporada Alta i El Canal.

D'altra banda, **Pep Admetlla** a "**L'ombra sota la parpella. Anatomia del cos excèntric**", sintetitzarà anys de recerca sobre l'anatomia humana, i la relació entre l'ull i el cervell, el coneixement que adquirim tant del nostre cos com del món que ens envolta, recreant un teatre anatòmic i obrint qüestions neuroculturals sobre la relació entre tecnologia i control a partir de l'interès que ha mostrat la ciència, però també la tecnologia en el cervell, ja sigui a través de l'oci interactiu, la realitat augmentada o la intel·ligència artificial.

Ja el 2024, es posaran sobre la taula temes com la sostenibilitat, els ecosistemes i l'ètica climàtica amb "**Apories sobre l'aire**", una mostra col·lectiva doble sobre l'aire, la relació que hi tenim tant pel que fa a sostenibilitat com a imaginaris.

També hi haurà un programa expositiu i d'activitats sobre **memòria democràtica** davant del moment històric actual d'auge del feixisme i de pèrdua dels últims testimonis de la Guerra Civil espanyola i dels camps de concentració nazis. A "**Vint-i-dos forats per fer un rèquiem**" es tractarà el tema de les fosses comunes des de les recerques de cabosanroque —que crearan una instal·lació que funcionarà com un oratori laic— i Miquel Garcia presentarà "Exhumació". A "**Vacances amb Franco**", també s'abordarà la relació entre el turisme i el franquisme, en coproducció amb el Museu de l'Empordà.

S'abordarà la institució i les convencions a debat amb una defensa sobre altres maneres d'estar en el món menys rígides, menys burocràtiques i menys productivistes, tal com fa "**L'idiota**" a càrrec de Martí Peran.

A la tardor, "**Infralocus. Les Girones del 1985-95**" plantejarà un revisionisme particular des de la sociologia, la història i l'art de la Girona de finals dels vuitanta i mitjans dels noranta amb la complicitat del Museu d'Història de Girona. Els dos equipaments treballaran junts en un exercici únic de memòria històrica.

La programació també inclourà l'exposició resultant del projecte educatiu **Bòlit Mentor** i la que té lloc cada estiu a la Canònica de Vilabertran amb els "**Diàlegs d'art, música i patrimoni**", que comptarà amb els artistes Marcel Dalmau i Pep Aymerich.

Més enllà dels formats expositius

El Bòlit és un centre de promoció de la creació i la investigació artística i cultural que treballa amb **formats expositius** com a artefactes al voltant dels quals passen coses. Conferències, seminaris o diàlegs que permeten entendre'n millor els continguts (**Bòlit Pensament**) o activitats familiars que ajuden a entendre millor el món en el qual vivim (**Miticultor**). A més, es despleguen altres activitats de mediació com poden ser recursos educatius per a escoles o **visites adaptades** per a persones amb diversitat funcional i **tallers**, per poder entendre els conceptes des de la pràctica.

El Bòlit, a més a més, ha inclòs, des dels seus inicis, una oferta variada de programes educatius i comunitaris destinats a infants, adolescents, famílies, professionals de l'art i públic en general. Els principals programes en l'àmbit educatiu i del lleure són el **Bòlit Mentor**, de residències artístiques en instituts de secundària; els projectes Segona Residència (un treball d'art a les places els vespres d'estiu, en col·laboració amb La Volta i Les Bernardes), i Nexes (un projecte d'art a les escoles, en col·laboració amb l'escola Carme Auguet i l'Àrea d'Educació de l'Ajuntament de Girona), els recursos educatius a les escoles i el programa Miticultor, d'activitats familiars.

El Bòlit, en aquests 15 anys de trajectòria, ha acollit més de 100 artistes d'arreu del món en el seu programa de **residències artístiques**. Es tracta de residències finançades, algunes de les quals són un intercanvi amb altres centres i funcionen per convocatòria pública, com és el cas de l'intercanvi amb la Chambre Blanche del Quebec, Rad'Art d'Itàlia, l'EMA de Girona o Lo Pati. Centre d'Art de les Terres de l'Ebre. En d'altres casos es procedeix a una col·laboració en què el Bòlit finança la residència i aquesta es desenvolupa en el lloc de les entitats culturals, com la de l'espai nyamnyam de Mieres o la d'Arbar, Centre d'Art i Cultura a la Serra de Rodes, una col·laboració que s'ha fet per primera vegada aquest 2023. Els resultats dels processos d'investigació es presenten en forma d'Open Studio o de petites intervencions als aparadors del Bòlit_PouRodó.

El Bòlit té un projecte d'**arxiu i documentació**, vinculat tant a les activitats i programacions del centre, com a propostes, projectes i artistes del territori. El servei de documentació i Arxiu Viu del Bòlit (dedicat als artistes vius de la província) es troba situat al Bòlit_PouRodó i és d'accés lliure en horari d'obertura del centre. Allà es

continua treballant en la catalogació de tot el fons documental, tant el de publicacions genèriques relacionades amb l'art, com el vinculat a l'Arxiu Viu dedicat als artistes del territori. Des del 2022, el Bòlit organitza, per **Sant Jordi**, una sessió per parlar de projectes editorials d'artistes del territori que estan en procés, que es repetirà el 2024. També s'inclourà una partida pressupostària de compra d'obra d'artista en format publicació perquè formi part de l'Arxiu Viu del Bòlit.

Així mateix, a finals del 2023 arrenca una nova col·lecció editorial dedicada a les llargues trajectòries artístiques i que traurà un llibre a l'any. L'artista tindrà un editor/a convidat, que serà un artista més jove que ajudi a fer una lectura o intervenció dins la pròpia obra editada. La primera edició, que porta per títol **Je brousse les images**, serà protagonitzada per **Francesc Abad** i compta amb la complicitat d'**Enric Farrés Duran** en la intervenció artística. Per a aquesta ocasió hi han col·laborat el MUME i el Museu de Granollers.

Complicitats i col·laboracions

Establir aliances i impulsar el treball en xarxa és una de les prioritats del Bòlit. La idea d'ecosistema també s'hi ha volgut incorporar, des d'un principi, com a model de gestió, no només com a tema. Les aliances en forma de col·laboracions o coproduccions són imprescindibles, no només per fer les coses en millors condicions econòmiques, sinó també per entrar en contacte amb altres veus i reforçar els vincles comunitaris.

El Bòlit és un dels centres territorials d'arts visuals de Catalunya (SPEAVC), participa amb la Xarxa Transversal en el premi de mediació a l'espai públic, col·labora **amb els gremis i altres institucions** a través d'entitats com l'ACCA (conferències), la PAAC (tallers) o el CONCA (l'any del premiat).

També comparteix projectes amb **entitats educatives** com la Universitat de Girona i la Càtedra Ferrater Mora pel projecte del Bòlit Pensament; l'escola Carme Auguet pel projecte Nexes; els instituts Santiago Sobrequés, Carles Rahola i Josep Brugulat de Banyoles pel projecte Bòlit Mentor, i diferents escoles com Montjuïc, Montfalgars, Annexa, Dalmau Carles, entre d'altres, pels recursos educatius.

També fa projectes amb **entitats de la ciutat** com l'associació cultural La Volta, amb

qui desenvolupa els recursos educatius dels hostals d'insectes i Segona Residència, juntament amb Les Bernardes de Salt, i col·labora amb equipaments i esdeveniments públics de la ciutat com el Centre Cultural La Mercè pel Bòlit Pensament, la Casa de Cultura i el MOT.

Quant a coproducció de projectes, d'exposicions i d'itineràncies, produeix amb **entitats del territori** com l'Agència Catalana del Patrimoni, la Canònica de Vilabertran, la Casa de la Paraula de Santa Coloma de Farners, el Museu de l'Escala, el Sismògraf d'Olot, Nau Còclea de Camallera, l'Ajuntament de Porqueres, l'Ajuntament de Lloret, l'Ajuntament de la Jonquera, l'Ajuntament de Celrà i el Museu de l'Empordà, entre d'altres. També fa projectes de coproducció i itineràncies fora de la província; alguns dels interlocutors per a aquest 2023-2024 són el Centro Nacional Dramático de Madrid, la Sala dels Trinitaris de Vilafranca o el Museu de la Vida Rural de l'Espluga del Francolí.

Amb motiu del **Dia Internacional de l'Art i les Jornades Territorials** col·labora amb moltes entitats del territori en complicitat amb la Diputació de Girona - Casa de Cultura.

Llista d'exposicions i projectes (tardor 2023- 2024)

Art i Gavarres: "En extinció"

Toya Legido

Setembre-novembre 2024

Bòlit_PouRodó (aparador)

"L'ombra sota la parpella. Anatomia del cos excèntric"

Pep Admetlla

En col·laboració amb Pep Aymerich i Nicolás Saganías

Del 6 d'octubre de 2023 al 28 de gener de 2024

Bòlit_StNicolau

"Càpsula del temps"

Verònica Aguilera

Del 9 de novembre al 12 de desembre de 2023

C. C. La Mercè

Coproducció amb l'EMA

“The Bluebird Call”

Mal Pelo

Del 26 d'octubre de 2023 al 28 de gener de 2024

Bòlit_PouRodó i Bòlit_LaRambla

Col·laboren: Temporada Alta i El Canal

“Apories sobre l'aire I i II”

“El pes de l'aire”, comissariat per Olga Subirós amb **Maria Arnal, Fito Conesa, Oriol Riverola (John Talabot), Mireia Saladrigues i Pep Vidal**

“En suspensió”, comissariat per Ingrid Guardiola amb **Abelardo Gil-Fournier i Job Ramos**

Aparador: “Respiracions” amb Núria Merino

Del 16 de febrer al 19 de maig de 2024

Bòlit_LaRambla, Bòlit_StNicolau i Bòlit_PouRodó

“Atlas, mapa de mapes. Bòlit Mentor 2023/2024”

Comissària: Clara Garí

Col·lectiu Última Vèrtebra (Anna Garreta i Quim Vilagrà), Nirvana Jimenez i Paula Grande

Del 25 de maig al 23 de juny de 2024

Bòlit_PouRodó

En col·laboració amb els INS Carles Rahola, Jaume Sobrequés de Girona i Josep Brugulat de Banyoles

“L'idiota”

Comissari: Martí Peran

Javier Peñafiel i la col·laboració d'alguns filòsofs i assagistes, juntament amb 100 retrats d'arxiu.

Bòlit_PouRodó

“Vacances amb Franco”

Una idea de: Monika Anselment

Comissària: Cristina Masanés

**Monika Anselment, Denys Blacker, Christophe Otto, Annette Riemann, Tom
Theunissen, Stefanie Unruh, Ulrike Weiss, Jörg Zimmer**

Juny-setembre de 2024

Bòlit_StNicolau i Museu de l'Empordà (coproductors)

“Vint-i-dos forats per fer un rèquiem”

cabosanroque i Miquel Garcia

Juny-setembre de 2024

Bòlit_LaRambla

“InfraLocus: les Girones del 1985-1995”

Comissaris: Eudald Camps, Jordi Mitjà

Bòlit_LaRambla, Bòlit_PouRodó, Bòlit_StNicolau, Museu d'Història de Girona
(coproductors)

“(Diàlegs) Art, música i patrimoni”

Marcel Dalmau, Pep Aymerich

Juliol-setembre de 2024

Canònica de Santa Maria de Vilabertran

Residències artístiques: Arbar · EMA · La Chambre Blanche · Rad'Art · Lo Pati.
Centre d'Art de les Terres de l'Ebre · Espai cultural nyamnyam · Inund'art · Festival
Art & Gavarres

Educació: Segona Residència (La Volta, Les Bernardes) · Bòlit Mentor · Nexes
(Cultural Rizoma · Marta R. Chust · Roc Domingo)

Crèdits

Col·laboracions i còmplices: Diàlegs Vilabertran (Art, Música i Patrimoni) · Agència Catalana del Patrimoni Cultural · Festival Difraccions · Això al poble no li agradarà · ARBAR centre d'Art i Cultura · C. C. La Mercè · UdG · El Modern · Càtedra Ferrater Mora · Museu de la Vida Rural · Museu de l'Escala · Museu de l'Empordà · Museu de Granollers · MUME · La Casa de la Paraula (Santa Coloma de Farners) · Festival Temporada Alta · El Canal · Nau Còclea · Àrea d'Arts Escèniques de l'Ajuntament de Girona · Cinema Truffaut · Xarxa de Centres d'Arts Visuals de la Generalitat de Catalunya · Festival Loop · PAAC · ACCA · Festival MOT · Arcàdia Editorial · Instituts Santiago Sobrequés, Carles Rahola, Josep Brugulat · Escola Carne Auguet · Servei d'Educació de l'Ajuntament de Girona · Cultural Rizoma · Xarxa Transversal · Totes les escoles que participen dels recursos educatius, les entitats i places vinculades amb el projecte Segona Residència i les més de 50 entitats que participen en el Dia Internacional de l'Art i totes les persones que ens ajuden a fer el projecte possible.

Equip Bòlit: Ingrid Guardiola · Farners Cabra · Consol Vilà · Diana Sans

El Bòlit és possible gràcies a l'Ajuntament de Girona, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona i iGuzzini.

bolit@ajgirona.cat

972427627

www.bolit.cat